

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo - 5 -04- 2005

Čj. 2359
Přílohy: 4 listy Cdd: 80

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Římskokatolická farnost Libochovany
se správou v Římskokatolické farnosti
Křeštiny u Litoměřic
Velká Návěs 1
411 48 Křeštiny u Litoměřic

Váš dopis značky

Naše značka
k č. j. 16415/2004

Vyřizuje / linka
Ščobáková

V Praze dne
24. 3. 2005

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

r o z h o d n u t í :

Ministerstvo kultury prohlašuje podle § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, kostel Narození Panny Marie se souborem věcí movité povahy z inventáře kostela, s oplocením a pozemkem parc. č. st. 79, k. ú. Libochovany, obec Libochovany, okr. Litoměřice, Ústecký kraj, za kulturní památku. (Soupis a popis souboru věcí movité povahy viz příloha, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí.)

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury zahájilo na základě návrhu, který podal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem, Hrnčířská 10, 400 21 Ústí nad Labem, řízení o prohlášení kostela Narození Panny Marie se souborem věcí movité povahy z inventáře kostela, s oplocením a pozemkem parc. č. st. 79, k. ú. Libochovany, obec Libochovany, okr. Litoměřice, Ústecký kraj, za kulturní památku. V odůvodnění návrhu se konstatuje, že stavba kostela je spolu s původním mobiliářem vzácně dochovaným památkovým celkem, který tvoří výraznou dominantu celé obce.

K návrhu na prohlášení kostela Narození Panny Marie se souborem věcí movité povahy z inventáře kostela za kulturní památku se vyjádřil vlastník věci, Římskokatolická farnost Libochovany, se správou v římskokatolické farnosti Křeštiny u Litoměřic, Velká návěs 1, 411 48 Křeštiny u Litoměřic, který ve stanovisku ze dne 10. 9. 2004 uvedl, že s prohlášením věcí za kulturní památku souhlasí. Vzhledem k tomu, že navrhovatel rozšířil stávající návrh o prohlášení oplocení kolem kostela a pozemek parc. č. st. 79, byl vlastník věci podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. dopisem ze dne 1. 11. 2004

č.j. 16415/2004 o této skutečnosti vyrozuměn, a bylo mu umožněno se k takto doplněnému návrhu vyjádřit. Práva vyjádřit se k návrhu vlastník ve stanovené lhůtě nevyužil.

Podle § 3 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb. se k návrhu vyjádřil i Krajský úřad Ústeckého kraje a Městský úřad Litoměřice. Krajský úřad Ústeckého kraje ve stanovisku ze dne 11. 10. 2004 č. j. 1184/KP/2004 a 15. 11. 2004 č. j. 1318/KP/2004 uvedl, že kostel a mobiliář jsou vzácně dochovaným celkem, oplocení areálu kostela a pozemek jsou jeho nedílnou součástí. Proto považuje návrh národního památkového ústavu za opodstatněný. S tímto stanoviskem jsou shodná i vyjádření Městského úřadu Litoměřice (ze dne 13. 10. 2004 č. j. Š/1285/04 – Z, č. j. Š/1298/04 – Z a vyjádření ze dne 8. 11. 2004 č. j. Š/1408/04 – Z) ve kterých se uvádí, že se jedná o neogotickou stavbu, která je spolu s dochovaným mobiliářem cennou součástí obce.

Kostel Narození Panny Marie je situován v exponované poloze v jižní části návsi. Výstavba byla prováděna v letech 1893 – 1895.

Jedná se o jednodlnou zděnou hladce omítnutou stavbu s polygonálním závěrem. Hlavní průčelí zvýrazněno hranolovou věží, která je zakončena jehlancovou střechou. Z vnějšího obrysu stavby vystupují odstupňované pilíře opěrného systému. Opěrné pilíře po stranách věže ukončeny fiálami. Sakristie umístěna na východní straně presbytáře. Střecha sedlová, jednostranně zvalbená, kryta břidlicí. Ze střechy nad presbytářem vystupuje sanktusník. Lomený profilovaný portál s dvoukřídlými svlakovými dveřmi je zdobený fiálami a vimperkem s kvadrilobem. Nad portálem kružbová rozeta. Vnitřní prostor prosvětluje lomená okna s kružbami, ve zvonovém patře vysoká lomená okna s dřevěnými žaluziemi. Interiér sklenut žebrovou křížovou klenbou. Zděná kruchta nesena sloupky spojenými segmentovými oblouky, zábradlí tvořeno slepou neogotickou arkádou. V kostele se dochovala ornamentální výmalba s neogotickými prvky, na východní stěně lodi alianční erby a v presbytáři za hlavním oltářem je osazena deska s informací o položení základního kamene a o vysvěcení kostela 9. 6. 1895. Celý prostor kolem kostela ohraničuje oplocení tvořené podezdívkou z opukového zdiva. Mezi litinovými sloupky zakončenými piniovými šiškami umístěna pole s drátěným výpletem.

V kostele se zachoval i soudobý mobiliář, který je hodnotným příkladem tvorby regionálních umělců a významnou součástí historického vybavení kostela. Jeho umělecko řemeslné zpracování je kvalitní především ve zpracování detailu. (Podrobný soupis a popis mobiliáře v příloze rozhodnutí.)

Kostel Narození Panny Marie je pozoruhodnou, stylově výraznou sakrální architekturou z počátku 19. století. Patří k nejhodnotnějším stavbám tohoto období. Do současnosti se dochoval včetně autenticity hodnotných detailů bez rušivých novodobých zásahů. Svojí polohou tvoří areál kostela součástí celého urbanistického komplexu zástavby. Je neodmyslitelně spjat s historií obce.

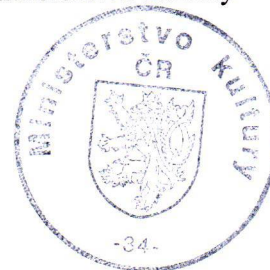
Na základě výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že, kostel Narození Panny Marie se souborem věcí movité povahy z inventáře kostela, s oplocením a pozemkem parc. č. st. 79, k. ú. Libochovany, obec Libochovany, okr. Litoměřice, Ústecký kraj, splňuje

svými kvalitami a historickým významem hodnotící kritéria, stanovená pro kulturní památky ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb.

P o u č e n í :

Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení (§ 44 zákona č. 20/1987 Sb.). Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha

1 x soupis a popis souboru věcí movité povahy
1 x kopie snímku katastrální mapy
s orientačním zákresem kulturní památky

V opise:

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem
Krajský úřad Ústeckého kraje
Městský úřad Litoměřice, úsek státní památkové péče

Soupis a popis souboru věcí movité povahy z inventáře kostela Narození Panny Marie s pozemkem parc. č. st. 79, k. ú. Libochovany, obec Libochovany, okr. Litoměřice, Ústecký kraj

Tento soupis je nedílnou součástí rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 24. 3. 2005 č. j. 16415/2004.

1. hlavní oltář Narození P. Marie

Neogotická oltářní architektura, hnědý nátěr, zlacené řezby a doplňky, o oltářním obrazem a sochou v nástavci.

Obdélná menza se třemi kruhovými medailony s kvadriloby na přední straně. Na menze tabernákl se sloupky v předních rozích, dvířka zlacená, v horní části – v kruhovém medailonu beránek s praporcem, v dolní části tři arkády se dvěma kružbami. Po stranách svatostánku dvě arkády vyplněné vegetabilním motivem. V arše umístěn obraz Narození Panny Marie - olejomalba na plátně, 190x95 cm, sign. J. Heřmann, 1894. V popředí postava polosedící sv. Anny na posteli. V levé polovině obrazu klečící sv. Josef, který drží v ruce před sebou malou Pannu Marii a ukazuje ji sv. Anně. Všechny tři postavy mají kolem hlavy nimbus. Horní část obrazu je ukončena lomeným obloukem a vyplněna postavami andělů. Rám dřevěný, vyřezávaný. Po stranách nižší úzká řezaná křídla, vyvrcholená trojúhelníkovým štítem s fiálami, kytkami a kraby. Křídla jsou vyplněna vegetabilními ornamentálními řezanými a zlacenými motivy. Jsou rozdělena dvěma arkádami s kružbami. Štitový nástavec má ve středu neogotický baldachýn v němž je umístěna postava Panny Marie Lurdské (výška 80 cm) v tradičním podání. Nástavec je vyvrcholen fiálami a kraby.

2. boční oltář sv. Josefa

Neogotická oltářní architektura, hnědý nátěr, zlacené řezby a doplňky a obrazem titulárního světce v centru.

Obdélná menza, v ní je umístěn Boží hrob se sochou mrtvého Krista (dřevořezba, délka 120 cm). Na přední straně menzy obdélné vpadlé pole uprostřed s rovnoramenným křížem s rameny ukončenými gotickou lilií, ze třech stran je pás reliéfního zlaceného dekoru – nahoře kružby, po stranách vegetabilní motivy.

Na menze tabernákl se sloupky v předních rozích s geometrickým dekorem kosodélníků a lilií, dvířka reliéfní zlacená v dolní části se dvěma jeptiškami, klasy obilí a vinnou révou, v horní kruhový medailon a v něm v mělkém reliéfu znázorněn pelikán s mlád'aty. Horní římsa tabernáklu ozdobena zubořezem. Predela, na které je umístěna neogotická archa, má po stranách tabernáklu dvě vpadlá, lištami orámovaná pole s jeptiškou a reliéfní mělkou řezbou vegetabilní rozviliny s květem ve vrcholu.

Archa je tvořena střední širší částí vyvrcholenou trojúhelníkovým štítem s fiálami, kraby a kytkami. Plochu štítu vyplňuje bohatý řezaný a pozlacený vegetabilní dekor. V centru obraz sv. Josefa s Ježíškem – olejomalba na plátně, 175x85 cm, sign. J. Heřmann, 1894, znázorňuje stojícího sv. Josefa, který na levé ruce chová malého Ježíška oděného do dlouhé bílé košilky

s jablíčkem v levé ruce a pravou ručkou v žehnajícím gestu. Svatý Josef stojí v interiéru na dlažbě složené z různě velkých bílých a černých nakoso postavených dlaždic, za ním v pozadí hnědá draperie a horní část obrazu zakončeného lomeným obloukem má zlacený dekor. Rám dřevěný, profilovaný, hnědě natřený se zlacenou vnější a vnitřní lištou. Po stranách úzká řezaná křídla ukončená štítem s fiálami, kytkami a kraby. Křídla vyplňuje zlacený řezaný reliéfní motiv tvořící vlnovku s listy a květy.

3. boční oltář Božského Srdce Páně

Neogotická oltářní architektura, hnědý nátěr, zlacené řezby a doplňky, v centru obraz Krista – Božského Srdce Páně.

Obdélná menza, na přední straně menzy 3 obdélné orámovaná vpadlá pole prostřední s rovnoramenným křížem s rameny ukončenými gotickou lilií, postranní užší pole bez výzdoby.

Na menze není tabernákl, pouze polygonální nízký podstavec, na kterém stávala pravděpodobně drobná soška. Predela, na které je umístěna neogotická archa čtyři je rozdělena na 4 vpadlá, lištami orámovaná pole s jeptiškou a v ní malovaná vegetabilní rozvilina s květem ve vrcholu.

Archa je tvořena střední širší částí vyvrcholenou trojúhelníkovým štítem. V centru obraz Krista - Božského Srdce Páně – olejomalba na plátně, 175 x 85 cm, znázorňující stojícího Krista, oděného do spodních narůžovělých dlouhých šatů a modrého pláště, na hrudi s hořícím srdcem, na které ukazuje ukazováčkem levé ruky. Na dlani pravé ruky otočené k divákovi je vidět rána po hřebu. Kristus stojí na oblacích a kolem něho v narůžovělých oblacích okřídlené andělí hlavičky. Rám dřevěný, profilovaný, hnědě natřený se zlacenou vnější a vnitřní lištou. Štít s fiálami, kraby a kytkami v jehož v ploše kruhový medailon s kvadrilobem vyplněný bohatou zlacenou řezbou, která se objevuje i ve cviklech štítu. Po stranách úzká řezaná křídla ukončená opět ukončená štítem s fiálami, kytkami a kraby. Křídla vyplňují dva řezané a zlacené vegetabilní stvolý tvořící vlnovku s lístečky a květy, ve vrcholu štít s fiálami, kraby a kytkou.

4. kazatelna

Neogotická architektura (v= cca 275 cm), hnědý nátěr, detaily v modré a červené barvě, zlacené řezby a doplňky, s obrazy evangelistů na řečništi. Kazatelna stojí na vysokém polygonálním sloupku, v horní části se stylizovanou hlavicí se zlacenou listovou řezbou, mezi hlavicí a vlastní ambonou je kónicky se rozšiřující římsovitý profilovaný útvar, na který nasedá polygonální ambona, rozčleněná pilastry na vpadlá pole s obrazy evangelistů. Obrazy – olejomalby na plechu, 70x39 cm (zleva sv. Lukáš, Matouš, Marek a Jan). Stojící postavy evangelistů, všichni s otevřenou či zavřenou knihou a brkem a příslušnými atributy u nohou. Pozadí obrazů tvoří v dolní polovině deštění stěny, horní polovina obdélného obrazu ukončena jeptiškou v níž je zlacený dekor a ve cviklech obdélníka řezaný vegetabilní motiv. Ambona ukončena profilovanou římsou. Z pravého boku schůdky s plným zábradlím, které sledují tvarem pilastr, u kterého kazatelna stojí. Zábradlí rozčleněno vpadlými poli bez výzdoby, horní profilovanou římsou a u paty schodiště sloupek se šíškou ve vrcholu.

Stříška kazatelny polygonální se římsou se zubořezem vyvrcholená věžičkou s fiálami, kraby a kytkou.

5. zpovědnice

Materiál: dřevo, šedozelený nátěr, modré linky a zlacené drobné detaily (rozetky, zubořez). Umístěná v jižním transeptu. Střední část představená vlastnímu korpusu a v dolní třetině uzavřená jednokřídlými dvířky se dvěma vpadlými obdélnými poli a římsou, v druhé třetině

po stranách konkávně probraná stěna nahoře a dole s kruhovým výstupkem a rozetkou. Horní část otevřená a segmentovitě ukončená s profilovanou římsou, nad ní atika s geometrickým jednoduchým dekorem a ukončení římsou se zubořezem, která obíhá z povědnici ze tří stran. Postranní části pro kajícíky jsou otevřené a jsou tvořeny klekátkem s jednoduchými bočnicemi, malým úzkým pultíkem pod okénkem s mřížkou, nad kterým vpadlé pole s lomeným obloukem, kružbou ve tvaru jeptišky a řezanými zlacenými rozetkami v horních rozích.

Rozměry: výška = 250 cm, šířka = 155 cm, hloubka = 105 cm

6. křtitelnice

Umístěná u vítězného oblouku na severní straně.

Materiál: červenohnědý mramor (současné době bez víka, odc. 5.12.91, bez cínové mísy).

Na nízké čtvercové kamenné podestě (80x80 cm) mramorová křtitelnice. Polygonální vypouklá odstupňovaná noha, na ni navazuje celkem štíhlý dřík ve tvaru polygonálního sloupku přepásaného oblounem nahoře i dole. Široký kotel mísovitěho tvaru opět polygonální (oktogonální) ve vrcholu s mohutnou zaoblenou římsou. Výška 112 cm.

7. kostelní lavice

Materiál: dřevo, hnědě mořené a lakované

V lodi kostela 3 bloky lavic (5+2 řady vpravo a 9 řad vlevo) zasazených do podlahových rámců shodných s jednotlivými bloky. Rozměry : výška bočnice = 137 cm, délka = 260 cm.

Čela lavic zdobena obdélným vpadlým polem rozčleněným polosloupky na 6 polí, v horní části s kružbou ve tvaru jeptišky. Čela lavic ukončena římsou se zubořezem. Zadní čela jsou podstatně jednodušší – lizénami jsou členěna na 6 polí, která jsou vertikálně pojednána jednoduchými kanelurami.

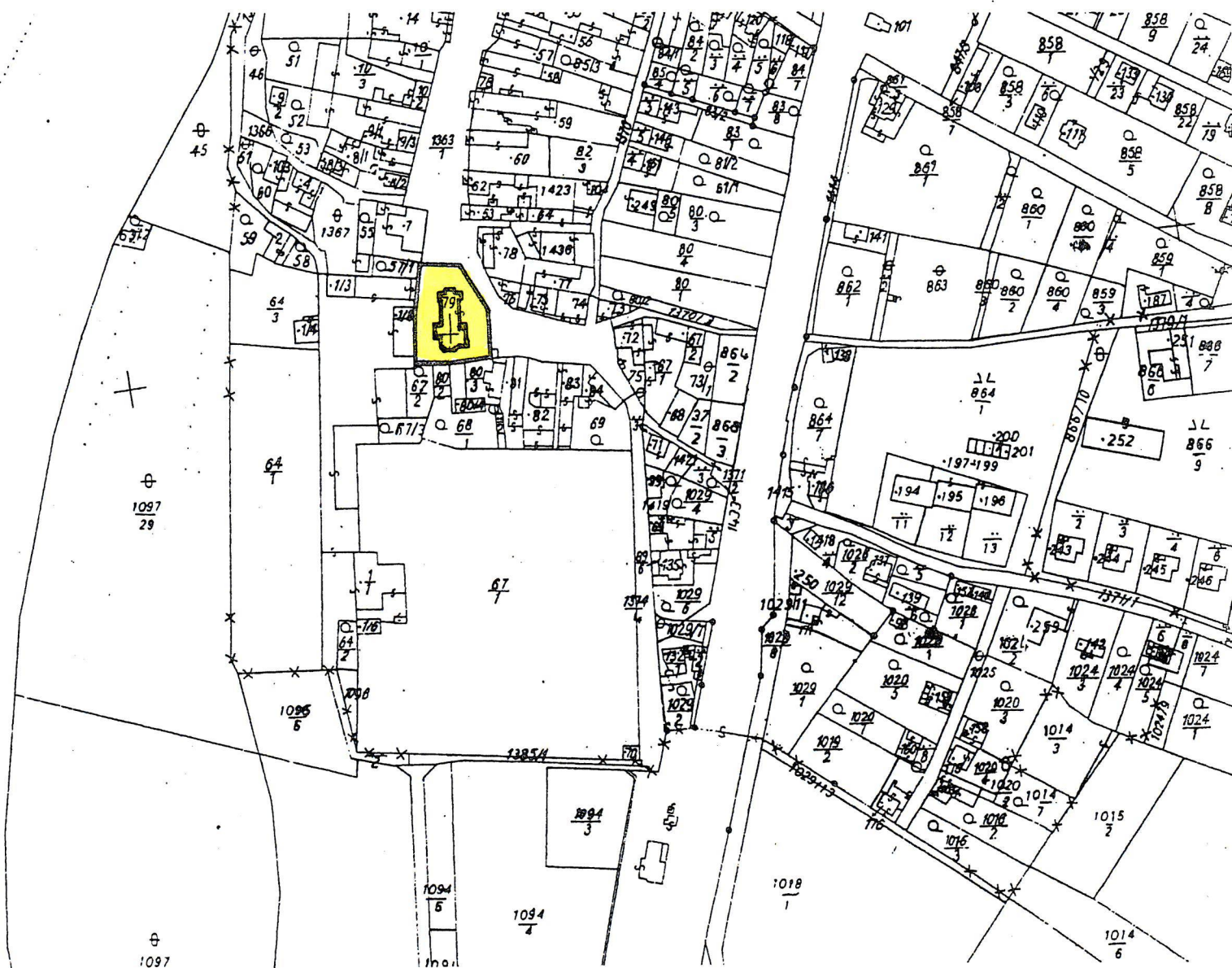
Bočnice lavic jsou převýšené, zakončené trojúhelníkovým štítem a vyvrcholené gotickou lilií. Přední lavice jsou zdobnější než ostatní v lodi - gotickou lilii ve vrcholu nahrazuje řezba složenou ze dvou listů, bočnice u čtecího pultíku zdobí dvě vpadlá pole – v dolní části tvaru trojlístu, v horní polovině.

8. křišťálový lustr

V lodi kostela, kostra mosazná, sklo lisované a broušené, průměr cca 100 cm

Velký 16 ramenný lustr sestávající ze spodní kruhové základny, která vyrůstá do stylizované koruny. Na kruhové základně jsou upevněny dva typy ramen esovitě prohnutých. Ramena jsou tvořena skleněnou vrapovanou trubicí a ukončena skleněnou miskou se zvlněným okrajem a kalíšku na svíčku. Miska po obvodu zdobena zavěšenými dlouhými broušenými hranolky ukončenými kapkou. Delší ramena tvoří spodní patro lustru a pravidelně jsou prostřídána s rameny kratšími, které tvoří horní patro. Mezi rameny girlanda tvořená řetězem z broušených kamenů doplněná v polovině zvonečkem. Obdobná girlanda z broušených kamenů je spuštěna i od horní koruny lustru ke koncům kratších ramen.

Tato kopie snímku katastrální mapy se váže k rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 24. 3. 2005 č. j. 16415/2004

PAMÁTKOVÝ ÚSTAV V Ústí nad Labem	Okres	Litoměřice	Obec	Libochovany	Kat. území	Libochovany
	Mapové listy	Z 5 1 8 di / 17			Měřítko	1 : 2 8 8 0
	KOPIE Z KATASTRÁLNÍ MAPY					
Datum zhotovení zkopírovaných mapových listů				27. III. 1985		Číslo rejstříku